

[Jørgen Gram.]

der også i disse tilfælde træffes en ordning, hvorved der på disse arealer kan opføres bygninger, og hvorved de, der får dem, naturligvis får sikkerhed for at kunne beholde disse brug gennem menneskealdre.

Det, jeg ønsker at slå fast, er blot den afgjorte interesse, menighederne må have i, at de beholder ejendomsretten og gennem ejendomsretten også retten til at få afkastningen i byg. Den ordning, der er foreslået i det foreliggende lovforslag, hvori der tales om en slags værdifast afkastning, betyder nemlig langt fra den samme sikkerhed for afkastningen til menighederne som den nuværende ordning. Afgiften er fastsat efter grundværdi og ansat i kroner og øre, og selvom der er en overgangstid — 10-20 år —, i hvilken man vil give et tilskud til udligning for at komme op i nærheden af eller op over den almindelige forrentning af grundværdien, så er det dog slet ikke den ordning, man har nu, ikke en ordning, som de pågældende menigheder, der har jorderne, vil kunne være tilfredse med.

Jeg vil henstille stærkt til den højtærede kirkeminister at tage under velvillig overvejelse — for at vi kan få en ordning, som alle kan være tilfredse med —, at det indgår som det væsentlige i de forhandlinger, der må finde sted, at menighederne har ret til at beholde ejendomsretten til de jorder, der er, at de har ret til at få afkastningen i byg, og at de forpligtes til — det vil de sikkert også frivilligt gå med til — at medvirke til en jordfordeling, hvorved så mange som muligt kan nyde godt af den jord, der er tale om. Der er ingen fordel ved at fragte dem jord, som i øjeblikket er udforpagtet til mindre landbrugere, og i stedet udlægge den til færre selvstændige brug. Hvis man lægger den nuværende ordning til grund og den på enkelte områder bliver suppleret gennem tanker, der er nedlagt i dette lovforslag, mener jeg, at der må kunne opnås et resultat, som man kan være mere tilfreds med, end hvis dette lovforslag bliver gennemført, således som det foreligger.

Kirkeministeren (Frede Nielsen): Jeg er så lykkeligt stillet med hensyn til dette lovforslag at kunne takke alle ordførerne med undtagelse af ordføreren for det konservative folkeparti, det ærede medlem hr. Fi-

biger, der havde mange betænkeligheder. Denne modtagelse synes jeg lover godt for lovforslagets gennemførelse her i rigsdagen, som ville glæde mig meget. De talere har nemlig ret, der tillægger dette forslags gennemførelse meget stor betydning. Alle, der kender forholdene i Sønderjylland, ved, hvad det vil sige både med hensyn til en bedre jordfordeling, med hensyn til tillægsjord o. s. v. De vil vide, hvor meget det vil betyde, at præstegårdsjorden — ofte ligger den meget centralt eller dele af den ligger meget centralt, og i mange tilfælde er jorden meget splittet — kommer ind under jordfordelingen. Det vil betyde overordentlig meget. Jeg håber, vi får dette lovforslag gennemført. At der kan være enkeltheder at se på, er en given sag, og det vil jeg naturligvis i høj grad være villig til at være med til at tale om.

Jeg vil sige til det ærede medlem hr. Erik Appel, hvis anbefaling jeg var meget glad for, at det ikke må forstås på den måde, at vi fra kirkeministeriets side har forhandlet med menighedsrådsforeningens bestyrelse og fået dens tilslutning til det forslag, der foreligger nu. Vi havde en forhandling med den om de bærende linier i det forslag, som vi agtede at udarbejde. Der var ingen afstemning. Jeg har skildret det sådan, at vi mødte i denne forsamling større forståelse af spørgsmålet, end vi en tid havde turdet håbe på. Denne bestyrelse — det vil jeg gerne gentage, jeg tror jeg var inde på det ved en tidligere lejlighed, jeg vil også gerne sige det henvendt til det ærede medlem hr. Jørgen Gram — ser jeg ikke som noget helt retfærdigt udtryk for stemningen, som den er i Sønderjylland. Den vælges på de årlige generalforsamlinger, der holdes et eller andet sted i landsdelen, ofte på et meget fjernt sted. Alle de husmænd, der er medlemmer af menighedsråd, arbejdere o. s. v., vil være afskåret fra at komme, og derfor er bestyrelsen, der ellers er meget talstærk — på 17 medlemmer —, sammensat på den måde, at der i den findes kun en eneste husmand og en eneste arbejder, så bestyrelsen for den sønderjyske menighedsrådsforening, hvis fortræffelighed jeg iøvrigt ikke på nogen måde vil bestride, er ikke udtryk for den stemning, der er i landsdelen. Det er muligt, som det ærede medlem hr. Jørgen Gram